

gedragsprotocol

2018-2019

De Franciscus

Onderwijs, opvang & samenkomen

Inhoud

<u>1. Inleiding</u>	<u>pagina 2</u>
<u>2. Begripsomschrijving</u>	<u>pagina 3</u>
<u>3. Positief schoolklimaat</u>	<u>pagina 4</u>
<u>4. Signalering</u>	<u>pagina 6</u>
<u>5. Curatief</u>	<u>pagina 7</u>
<u>6. Internet-, social media-, mail- en website protocol, De Franciscus</u>	<u>pagina 9</u>
<u>Bijlage 1: gedragsafspraken op de De Franciscus</u>	<u>pagina 13</u>

1. Inleiding

Waarom een Gedragsprotocol?

Pesten komt op iedere school voor. De De Franciscus heeft een aantal preventieve maatregelen genomen om het pesten zoveel mogelijk te voorkomen. Wij voeren enerzijds een actief preventief beleid om het pesten op onze school te voorkomen; anderzijds pakken we pestgedrag serieus aan. Aan een goede aanpak zijn wel enkele voorwaarden verbonden. Ook die worden in dit protocol beschreven. Daarnaast zijn er in dit protocol afspraken, mogelijkheden voor begeleiding en tips (ook over cyberpesten) opgenomen voor zowel leerlingen, hun ouders en leerkrachten.

Doel van het Gedragsprotocol

Op de De Franciscus vinden we het belangrijk dat alle kinderen zich in hun basisschoolperiode middels de kernwaarden positief, divers en ontspannen, optimaal kunnen ontwikkelen. Voor deze optimale ontwikkeling gebruiken we de positief gestelde regels en afspraken vanuit de Kanjertraining. Nadat er ieder schooljaar aandacht is besteed aan groepsvorming, worden er in iedere groep "zelfgemaakte" klasafspraken opgehangen. Hier kunnen kinderen en volwassenen op terugvallen. Mocht er stelselmatig gepest worden, dan treedt het Gedragsprotocol in werking. Dit protocol is er om, indien pestgedrag gemeld of gesignaleerd wordt, snel te weten welke stappen genomen moeten worden.

Tenslotte wordt cyberpesten behandeld in het laatste hoofdstuk, waar ook de gedragsregels in de digitale ruimte zoals afgesproken op de De Franciscus zijn vastgelegd.

De complete gedragsafspraken zijn te vinden in bijlage 1.

2. Begripsomschrijving

Plagen of pesten:

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf.

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend "slachtofferschap"	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak / voortdurend

(digitaal) pesten is:

- Systematisch gedrag waarmee je een ander lichamelijk of geestelijk kwetst
- Systematisch gedrag waarmee je de grens van een ander overschrijdt.

Steungroep gedrag

Intern Begeleider, kanjer coördinatoren onderbouw en bovenbouw

Grensoverschrijdend gedrag

Gedrag waardoor de veiligheid en het gevoel van veiligheid binnen de schoolomgeving wordt aangetast.

3. Positief schoolklimaat

Kanjertraining

Ons uitgangspunt op de De Franciscus is dat we werken aan een positief schoolklimaat. Om dit doel te bereiken wordt o.a. gewerkt met de methode Kanjertraining.

In de gehele school zijn de volgende Kanjerafspraken zichtbaar

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand is of blijft zielig

De school zet in iedere groep middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen.

Uitleg van de petten van de Kanjertraining

Witte pet/tijger: De tijger is een kanjer. Hij/zij is tevreden met zichzelf, komt voor zichzelf en voor anderen op. Is te vertrouwen maar weet ook wanneer het tijd is om weg te lopen.

Rode pet/aap: Vertoont humoristisch gedrag. Het is een meeloper en versterkt hierdoor het gedrag van de pestvogel.

Gele pet/ konijn: Heeft een slecht zelfbeeld en komt niet voor zichzelf op of voor anderen. Loopt liever snel (bang) weg.

Zwarte pet/pestvogel: Vindt zichzelf geweldig en anderen helemaal niks. En laat dat aan andere kinderen voelen. Alle anderen deugen niet en hij/zij bepaalt zelf wel wat hij doet. Hij/zij pest andere kinderen.

Onderstaand plaatje geeft verschillende combinaties van gedrag weer, waar wij als school naar streven.

Bron: www.kanjertraining.nl

Meetinstrumenten

De De Franciscus hanteert instrumenten voor het structureel volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Uit deze signalering zou pesten naar voren kunnen komen:

- Tweemaal per jaar vullen alle leerkrachten voor alle leerlingen de Kanjervragenlijst(KanVas) in.
- Tweemaal per jaar vullen de kinderen van groep 6 t/m 8 de LeerlingKanjervragenlijst in, in schooljaar 2017-2018 na de vernieuwing van Kanvas vanaf groep 5.
- Deze vragenlijsten worden besproken met ouders, vanaf groep 6 met de leerling.
- Kinderen die bij de structurele signalering opvallen worden besproken met de Intern Begeleider (IB-er) tijdens de groepsbespreking.
- De IBer heeft een belangrijke rol in het signaleren van pestgedrag in de klas en de verdere begeleiding daarvan. Hierbij wordt gekeken of de afspraken uit het onderwijsprofiel op pedagogisch handelen en klassenmanagement worden uitgevoerd zoals beschreven. Dit leidt eventueel tot een plan gericht op de begeleiding. Het plan wordt opgesteld door de leerkracht en steungroep gedrag.
- Als de ondersteuning vraagt om een individuele aanpak bovenop de reguliere groepsaanpak, worden ouders en leerling samen uitgenodigd voor een gesprek. Indien wenselijk zal de steungroep daarbij aanwezig zijn. Daarin worden de zorgen gedeeld, geluisterd naar de reactie van ouders en vervolgstappen doorgenomen en een vervolgspraak gemaakt.

Overig

- Aan het begin van ieder schooljaar worden de school- en de plein afspraken met de leerlingen besproken. Duidelijk moet zijn dat afspraken gemaakt zijn ter voorkoming van ongewenste gebeurtenissen (zoals ongelukken) en ter voorkoming van ongewenst gedrag. De schoolafspraken zijn terug te vinden op de website van de school.

- Aan het begin van ieder schooljaar maakt iedere groep groepsafspraken. Deze afspraken komen in de klas te hangen. Door het jaar heen worden de schoolafspraken en groepsafspraken, wanneer dit nodig is, met de kinderen besproken.
- Het team en de TSO-ouders volgen iedere twee jaar een Kanjer Bijscholing Training

4. Signalering

Omdat onze school een veilig, plezierig en positief klimaat van omgaan met elkaar belangrijk vindt, wordt ongewenst gedrag niet getolereerd.

Dat geldt voor zowel leerkrachten, leerlingen en ouders.

Temeer daar onze school als organisatie gebaat is bij het juist hanteren van de gedragsregels en leerlingen en ouders als "welkome gast" een correcte behandeling mogen verwachten. Omgekeerd zullen leerlingen en ouders zich als "welkome gasten" moeten realiseren dat zij zich eveneens dienen te houden aan de opgestelde gedragsregels.

Stelregels

1. Hulp vragen aan de leerkracht wordt niet opgevat als klikken.
2. Leerlingen hebben bij een pestprobleem een verantwoordelijkheid naar elkaar toe.
3. Samenwerking tussen school en ouders/verzorgers is uitermate belangrijk

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. "Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

Directe signalen kunnen zijn:

Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten, schuld geven, op weg naar huis achterna rijden, buiten school opwachten, isoleren, negeren.

Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.

Materieel: stelen, onder kladden, verstoppert van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken.

Indirecte signalen kunnen zijn: vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan, vaak alleen met jongere kinderen spelen, niet naar buiten willen op school, niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen, niet worden uitgenodigd door andere kinderen, negatieve reacties van andere kinderen op een fout of een idee van het betreffende kind.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. "Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en.., moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer.

Mogelijke oorzaken zijn:

Een problematische thuissituatie, voortdurend gevoel van anonimiteit, voortdurend in een niet passende rol worden geplaatst, voortdurend met elkaar in competitie gaan, een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

5. Curatief

Algemeen

“In 6 stappen wordt beschreven hoe o.a. bovenstaand gedrag wordt aangepakt:

- 1) Kinderen proberen er eerst zelf (=samen) uit te komen.
- 2) Als kinderen er zelf niet uitkomen, gaan zij naar een leerkracht en leggen het probleem voor.
- 3) De leerkracht zoekt samen met de kinderen naar de oplossing van het probleem.
- 4) Bij herhaaldelijk pestgedrag zijn er consequenties.

De leerkracht informeert de ouders van de pester en van de gepeste, dat er herhaaldelijk pestgedrag is geweest. De leerkracht maakt hiervan notitie in Parnassys.

- 5) De leerkracht meldt tegelijkertijd dat er consequenties zijn voor de pester.

6) Bij aanhoudelijk pestgedrag kunnen kinderen, ouders en collega's zich melden bij de anti pestcoördinator (bij ons op school noemen wij die de Pedagogisch Zorgcoördinator) op school. (zie schoolgids)

7) Daarnaast kan bij aanhoudend pestgedrag deskundige hulp worden ingeschakeld zoals CJG of de schoolarts van de GGD.

De mogelijke consequenties worden in samenspraak met de leerkracht en waar nodig de steungroep gedrag bepaald. Hierbij kan gedacht worden aan.

- * Een of meerdere pauzes / activiteiten niet meedoen.
- * Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- * Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem of een werkblad.
- * Time-out in een andere groep. (wij kiezen niet voor een vaste groep, is kind afhankelijk. Zo mogelijk werk mee geven. Altijd aan ouders vermelden.)
- * Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- * Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. Tijdens dit gesprek wordt ook een evaluatiemoment afgesproken.

Mocht er na bovenstaande consequenties geen gedragsverandering plaatsvinden vindt er opnieuw een gesprek met de ouders plaats. Waarbij hier de nadruk ligt op de medewerking van de ouders om een eind te maken aan het probleem.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. (zie procedure schorsing en verwijdering in de map: veilige schoolomgeving).

Begeleiding van de gepeste

Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.

- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pester wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester

Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).

- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen met elkaar. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Begeleiding voor de ouders

- De ouder is in contact met de leerkracht en kan hierbij advies vragen over de situatie. Tips en websites over advisering zijn te vinden in de veiligheidsmap.
- Bij grensoverschrijdend gedrag wordt hierbij de steungroep gedrag (zie schoolgids) en IB-er betrokken

- Daarnaast kan de steungroep externe hulp inroepen: advies vragen bij bijv. het Kanjerinstituut ; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg .

6. Internet-, social media-, mail- en website protocol, De Franciscus

Schooljaar: 2018-2019

De Franciscus ziet het als haar missie om kinderen het optimale over zichzelf en de wereld om zich heen te leren. Een wereld zonder internet en social media lijkt daarbij haast ondenkbaar. Het geven van en vertrouwen hebben in ouders, kinderen en collega 's is daarbij essentieel. Toch is het wel belangrijk om te zorgen voor de juiste kaders. Zo zorgen we voor veiligheid en duidelijkheid voor zowel ouders, kinderen als leerkrachten. In dit internet-, social media-, mail- en website protocol leggen we het gewenste gedrag van kinderen, leerkrachten en ouders vast.

Waarom internet?

Kinderen maken gebruik van internet ter ondersteuning en verrijking van het onderwijs. De software die in ontwikkeling is, verwijst steeds vaker naar internetsites voor aanvullend, actueel of alternatief materiaal. Hierdoor worden internetactiviteiten steeds meer een onderdeel van de lesmethodes.

Internet op school

Op onze school maken de kinderen gebruik van moderne communicatiemiddelen, zoals internet en email. De school zal proberen om de leerlingen in een zo veilig mogelijke internet- en email omgeving te laten werken. De school draagt er zorg voor dat de kinderen op school tekst en uitleg krijgen over het gebruik en misbruik van internet en email. In de bovenbouw werken we expliciet aan deze bewustwording. Het samen in de klas hierover praten, het maken van afspraken, vaststellen van regels, het bijbrengen van een goede attitude en sociale controle spelen hierbij een zeer belangrijke rol. Alle bovenstaande punten worden extra benadrukt in de jaarlijks terugkerende week van de Mediawijsheid (en het spel: Mediamasters).

De volgende afspraken worden als leidraad genomen:

(Tijdens het groepsvormingsproces, aan het begin van het schooljaar zullen deze afspraken de revue passeren, net als de afspraken omtrent Whatsapp een belangrijke plaats op onze leerwand innemen.)

-Ik zal nooit persoonlijke informatie doorgeven op internet, zoals: mijn naam, adres en telefoonnummer, het werkadres en telefoonnummer van mijn ouders of het adres van mijn school, zonder toestemming van mijn juf of meester (thuis: vader en/of moeder).

-Ik vertel het de juf of meester (thuis: vader en/of moeder) meteen als ik informatie zie waardoor ik me niet prettig voel, of waarvan ik weet dat het ongewenste informatie is.

-Ik zal nooit afspreken met iemand die ik online heb ontmoet, zonder toestemming van mijn juf of meester (thuis: vader en/of moeder).

-Ik zal nooit emailberichten met foto's van mij of andere leerlingen versturen aan anderen, zonder toestemming van mijn juf of meester.

-Ik zal nooit op e mailberichten antwoorden die onprettig zijn. Ik vertel het meteen aan mijn juf of meester (thuis vader en/of moeder), zodat zij maatregelen kunnen nemen.

-Ik spreek met mijn juf of meester af op welk tijdstip en hoe lang ik op internet ga en van welke programma's ik gebruik maak.

-Mijn telefoon mag mee naar school, maar hij staat uit en hij zit in mijn tas. Mijn juf of meester past niet op mijn telefoon!

-Mijn telefoon mag alleen de klas in als hij gebruikt wordt voor educatieve doeleinden.

Hoewel we de privacy van de kinderen respecteren, heeft de school altijd toegang tot de documenten van de kinderen. Bij het vermoeden van misbruik kan zo e.e.a. gecontroleerd worden. Ook kunnen steekproeven worden gedaan om misbruik op te sporen.

Social media

Social media zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij onze school. Social media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van onderwijspersoneel en de kwaliteit van het onderwijs. Het levert echter wel vragen op over het gebruik van deze individuele en meestal openbare communicatiekanalen.

Onder social media verstaan wij het gebruik van bijvoorbeeld: Facebook, Twitter, Instagram en YouTube. Ons uitgangspunt is dat leerkrachten weten hoe ze hier verstandig mee om moeten gaan. Het digitale gedrag van leerkrachten mag niet afwijken van het verwachte gedrag binnen de school.

We zullen de kinderen dus weigeren als 'vriend'. Hoewel deze contacten heel leuk kunnen zijn, zien we ook risico's en nadelen. Dit laatste heeft geleid tot deze bindende afspraak.

Mailverkeer ouders/leerkrachten

Belangrijke richtlijnen, die ook te vinden zijn in onze schoolgids:

-We gebruiken de schoolmail voor het maken van afspraken. Inhoudelijke informatie over uw kind wordt niet per mail besproken.

-Voor belangrijke zaken over uw kind maakt u altijd een mondelinge afspraak met de desbetreffende leerkracht.

Website

Ouders van onze school worden in het schooljaar 2015/2016 middels een brief in de gelegenheid gesteld tegen publicatie van werk, gemaakt door hun kinderen en/of foto's met daarop hun kinderen bezwaar te maken. De namen van deze ouders worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt telkens geraadpleegd als er werkjes en/of foto's geplaatst worden op de website. Ouders kunnen hun bezwaar of toestemming ook weer herroepen. Vanaf het schooljaar 2015/2016 wordt deze toestemming gevraagd op het moment dat ouders hun kind inschrijven op onze school.

Belangrijke richtlijnen m.b.t. de website/ soc. media:

- Er worden geen achternamen en adressen van leerlingen vermeld.
- Strikt persoonlijke informatie wordt weggelaten.
- Bij vermelding van persoonlijke gegevens van hen die bij de school zijn betrokken, zal nooit meer worden gepubliceerd dan vrij verkrijgbare informatie.
- Gepubliceerde informatie, waar een betrokkene bezwaar tegen maakt, zal op verzoek worden verwijderd.
- Op foto's staan minimaal 3 kinderen (als ze goed zichtbaar zijn).
- Er worden geen close-ups gepubliceerd op de website, tenzij hiervoor toestemming is gegeven door ouders.
- Van activiteiten die gehouden worden op school, of georganiseerd worden via school, mogen door derden (ook ouders) geen foto's geplaatst worden op het internet, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schoolleiding én de ouders van de kinderen die herkenbaar op de foto's staan. Wilt u hieraan denken wanneer u foto's wilt plaatsen op social media! Over het versturen van foto's via WhatsApp is netiquette opgesteld. Deze is te vinden in de klassenouder brief die aan het begin van het schooljaar verspreid wordt.

Voor verdere informatie rond het beleid en gedragscode internet, sociale media en communicatiemiddelen verwijzen wij naar hoofdstuk 4 van 'de veilige leeromgeving' waarin alle stukken van JongLeren hierover zijn opgenomen .

Bijlage 1:school afspraken op de De Franciscus

Wij werken op de De Franciscus vanuit een visie. Om te komen tot diversiteit, positiviteit en ontspannenheid is het nodig om schoolafspraken op te stellen en ons daar allemaal aan te houden. De onderstaande afspraken zorgen vooral voor de rust, de veiligheid en de duidelijkheid , die wij nastreven.

Het is in het belang van iedereen dat er met afspraken wordt gewerkt. Het zorgt voor een veilige omgeving, waarin wij in staat zijn om iedereen een optimale, lerende omgeving te bieden.

Schoolafspraken

- Leerlingen, teamleden en ouders nemen kennis van de afspraken van de school en leven deze na.
- Kinderen komen op tijd op school en zijn ten minste aanwezig bij de start van de les (8:30).
- We zijn een kanjerschool en gedragen ons ernaar:
 - We vertrouwen elkaar;
 - We helpen elkaar;
 - Niemand speelt de baas;
 - Niemand lacht iemand uit;
 - Niemand doet zielig.
- We gaan zorgvuldig om met spullen van onszelf en van anderen.
- Alle kinderen doen aan alle activiteiten mee. Tenzij anders afgesproken met ouders en leerkrachten .
- Conflicten horen erbij. We lossen ze wel op de kanjer manier op; je start bij degene met wie je het conflict hebt.

Schoolplein voor schooltijd	<ul style="list-style-type: none">- Je loopt met je fiets op het plein; je zet je fiets netjes in de stalling aan de kant waar je de speelplaats komt oplopen. Met de fiets aan de hand lopen we alleen achter de school langs.- Je gebruikt de speeltoestellen waar ze voor bedoeld zijn.- Klimmen doe je op je de toestellen, het hek is alleen een afscheiding
Binnenkomen	<ul style="list-style-type: none">- Groep 1/2/3 lopen 's morgens vrij met ouders naar binnen vanaf 8.20 uur- Groep 4 t/m 8 blijven buiten op het plein. Leerkrachten zijn vanaf 8.20 aanwezig.- Als de bel gaat, ga je bij je eigen groep in de rij staan.- Bij het naar binnen komen neemt de leerkracht de kinderen in de rij mee.

Trap	<ul style="list-style-type: none"> - Je loopt Rustig - Je loopt Rechts - Je maakt Ritsend een rij.
Gang	<ul style="list-style-type: none"> - Je stopt je jas in de luizenzak aan de haakjes. - Je tas zet je netjes (dicht) onder de kapstok, wanneer je een haakje aan de achterkant hebt. Heb je een haakje aan de voorkant, dan hang je jouw tas aan de haak - Je loopt rustig door school: praten alleen op fluisterton - Je stoort geen andere groepen.
Toiletten	<ul style="list-style-type: none"> - Je mag naar de w.c. als de instructie voorbij is. - Er mag één jongen en één meisje per groep tegelijk naar het toilet - Je plast zittend (voor de groepen 1 t/m 5) - Je laat het toilet netjes en schoon achter - Je wast je handen na het toiletbezoek.
Kleedruimtes	<ul style="list-style-type: none"> - Je kleedt je om op de afgesproken plek. - De leerkracht houdt toezicht. - Je gymt alleen met eigen gymkleden én -schoenen. - Je doet je kleren in je tas.
Schoolplein buitenspelen	<ul style="list-style-type: none"> - Je speelt waar je mag spelen. - Je kijkt waar je kan lopen of spelen. - Je laat anderen rustig spelen. - Je hebt aandacht voor en luistert naar anderen. - Je sluit niemand buiten. - Je houdt je handen en voeten bij jezelf. - Je gebruikt de speeltoestellen waar ze voor bedoeld zijn. - Klimmen doe je op je de toestellen, het hek is alleen een afscheiding. - Je voetbalt alleen als je aan de beurt bent. - Je bent zuinig op het speelgoed. - Je gooit afval in de container. - Je reageert op correcties van volwassenen. - Je helpt met opruimen als dat nodig is. - Je mag naar het toilet na toestemming van een pleinwacht.

Klas	<ul style="list-style-type: none"> - Aan het begin van de dag begroeten de leerkracht en leerling elkaar. - Bij het stilteteken (hand in de lucht) <ul style="list-style-type: none"> • Zijn je handen leeg • Kijk en luister je naar de leerkracht - Je mag aan het werk gaan wanneer de leerkracht een klap in de handen geeft - Je zit goed recht op jouw stoel met 2 voeten op de voetensteun. - Je mag spullen lenen van een ander, wanneer deze dit goed vindt. - Tijdens het eten en drinken zit je op je stoel. - Je bent met elkaar verantwoordelijk voor een opgeruimde klas.
Materiaalhok buiten	Materiaal wordt alleen gepakt onder begeleiding van groep 7 of van een leerkracht
Naar buiten gaan	<ul style="list-style-type: none"> - De luizentas wordt aan de kapstok teruggehangen. - Bij het naar buiten gaan, neemt de leerkracht de kinderen in de rij mee. <p>Groep 1/2/3 lopen, niet in de rij, met 2 leerkrachten naar buiten. Lkr.1/2b helpt laatste kinderen van de 3 groepen naar buiten</p>
Na schooltijd	<ul style="list-style-type: none"> - Alle groepen gaan met de leerkracht naar de gang. - Groep 1/2/3 gaan met de leerkracht naar buiten, gaan naast elkaar voor hun eigen lokaal staan. Leerkracht loopt langs de rij en geeft kind een hand wanneer de ouder gezien is. -Groep 4 loopt met leerkracht naar de buitendeur. -Groep 5 t/m 8 lopen zelf naar buiten. - Je haalt je fiets uit de fietsenstalling en loopt de speelplaats af. - Voetballen mag vanaf 15:15 en woensdag 12:45 met eigen spullen. De deur van de school is vanaf die tijd dicht.